

Téereb Danyeel — Benn 108

Ubbi misaalu yonent yi: seet bu mat sëkk ci juróom-ñaari trompet yi nekk ci Kàddug Yàlla bi, Peeñu gi

Jeff Pippenger
2024-02-29

Ñu jox na William Miller leer gu mag ci juróom-ñaari ngëneel yi, juróom-ñaari kër yiñ tēj ak juróom-ñaari trompet yi ci téereb Peeñ mi. Mu teg na sañ-sañ yu yonent yooyu ci biir melokaanu ñaari doole yi di yàq, mooy bokk ci jaamono jaamu xërëm ak mujj ga, papaalis. Muu gisul bépp melokaanu yonent bu nekk ci sañ-sañ yooyu, waaye li mu gis taxawal na xam-xamu cosaan bi ci nettali biir ak nettali biti jëmmu Yàlla, dale ci jamonoy ndaw-ndawi apostol yi ba ci jeexital addina si. Nettali biir bi, ngëneel yi moo ko tegtaloon, te nettali biti ngëneel yi, kër yiñ tēj yi moo ko tegtaloon. Mu gis na ne trompet yi ay sañ-sañ lañu woon yu mën a firndeel attec Yàlla ci Room, te loolu dafa doon misaal bu jëm ci attec Yàlla ci Room ci jeexital addina si, doonaka sax mu gisul ne Room ci jeexital addina si dafa sampu woon ci benn booloo bu am ñetti wàll.

Téere bi Uriah Smith bind, bi tuddu Daniel and Revelation, am na ay xalaat yu juum ci biiram, waaye Rakku jigéen White wax na ne mooy, “loxo ndimbal yu Yàlla.” Mu waxaat ne war nañu koo wërle ànd ak The Great Controversy, Patriarchs and Prophets, ak The Desire of Ages. Njàngale gu dëgër gu mu ko maye doonul ne téere boobu tolloo ci dayooy waxin yi ci xel mu sell ak ay téereem, waaye ne téere boobu dafa yor “jàngale yu mag,” te moo tax “bari baken yu wert dañoo agsi ci xam-xamu dëgg gi.”

Téere bi jëfandikoo na xelaatug yëgleb Millerite, ànd ak xalaati yëgle yi kenn gisul woon balaa 22 Oktobar 1844. Dinañu jëfandikoo ay xaaj ci téere bi bi nuy wone jëfandikoo gu ñetti yoon gi ci ñetti Wo.

Miller wax na ne, “juróom-ñetti lii di jaar-jaari ñaari atte yu tedd ak yu diis yi yónnee ci kaw suuf, wala nguurug Room.” Ñetti juróom-ñetty lii ñu jëkk tegtal nañu atte yi ñëwoon ci kaw Room gu bokkoon ci diiney xare, te juróom-ñeent ak juróom-benn bi doon nañu ay attec Yàlla yi ñëwoon ci kaw Room gu baaxu pàpp. Waaye Miller du ko woon xam ne lii juróom-ñaar ba juróom-benn bi mooy doon tegtal attec Yàlla ci kaw Room gu Jamono jii. Ci waxam ci juróom-ñetti xér ak juróom-ñetti lii yi nekk ci Peeñu, Uriah Smith bind na ne:

«Bi Muur mi jël tééré bi, ci saa si mu tàmbalee ubbi màndarga yi; te seetlu apostol bi jëm ci li xew ci suufu bépp màndarga. Limu juróom-ñaari bi, ñu waxoon ko ba noppi ne ci Mbind mi muy tekki matug yépp ak màggug yépp. Kon nag, juróom-ñaari màndarga yi da ñuy ëmb lépp lu bokk ci benn xeetu xew-xew, te mën na jàll ba ci jamono Constantine, te juróom-ñaari bufta yi di yeneen sàpp ci ay xew-xew yu toppoo jamono jooju ba ci kanam, loolu manula doon lu jub. Bufta yi dañuy tegtal ab sàpp bu xew-xew yu ngay xew ci benn jamono ak xew-xew yi ñu tekki ci màndarga yi, waaye seen melokaan méngoo wu ci dara. Bufta mooy màndarga xare; moo tax bufta yi di tegtal yëngu-yëngu yu réy yu politig yu wara ame ci biir xeet yi ci jamono xebaar bu baax bi. Màndarga yi nag dañuy tegtal xew-xew yu bokk ci mbirum diine, te ñu ëmb

jaar-jaaru kerk gi dale ca ubbite jamono kirisceen gi ba ci ñëwug Almasi bi.» Uriah Smith, Daniel and Revelation, 431.

Mbëj mi mooy tektalu xare ak yëngu-yëngu yu politig. Ci wax ci saraxu ñaareel bi ci aaya ñaareel, kapitul 8 bu Kàddug Peeñ gi, Smith nee na:

« WERS 2. Te gis naa juróom-ñaari malaaka yi taxawoon ci kanam Yàlla; te joxees na leen juróom-ñaari trompet. »

«Aaya bii tàmbalee ab lim yu bees te wuute. Ci banti yi, amoon nañu fa jaar-jaari mbootaayu Yàlla bi ci jamono ji ñuy wax waxtu xebaar bu baax bi. Ci juróom-ñaari buxur yi, yii ñu fi indi léegi, am nañu fa xew-xew yu mag yu politig ak yu xeex, yi waroon a am ci benn jamono boobu.» Uriah Smith, Daniel and Revelation, 476.

Sàrt bu juróom-ñaareel bi ubbees na ci juróom-benn ba juróom-benn aaya yi ci Péeygine 8, te ci gannaaw ubbiinu sàrt bu juróom-ñaareel bi, juróom-ñaar ñu malaaka ak juróom-ñaar ñu trompet dañuy waajal ngir liit.

Ba mu ubbeeñe màndarga juróom-ñaareel ba, nekk na jàmm ci asamaan lu tollook genn waxtu gu ndaw. Te gis naa juróom-ñaari malaaka yi taxaw ci kanam Yàlla; te joxees na leen juróom-ñaari trompet. Te beneen malaaka ñëw, taxaw ca saraxalukaay ba, yor ab sàndukaay bu wurus; te joxees na ko tuura yu bare, ngir mu jébbal leen ak ñaani gaayi Yàlla yépp ci kaw saraxalukaay bu wurus ba nekk ci kanam gàngune ga. Te saxaru tuura ya, ya ànd ak ñaani gaayi Yàlla yi, yéeg na ca kanam Yàlla, jóge ci loxob malaaka ba. Te malaaka ba jël sàndukaay ba, feesal ko ak safara saraxalukaay ba, sànni ko ci suuf: baat yu réy am, ak dënnu, ak melax, ak yengu-yengu suuf. Te juróom-ñaari malaaka yi yoroon juróom-ñaari trompet yi waajal seen bopp ngir liit. Peeñu 8:1–6.

Am na am soloon benn mbir mu njëkk ci waxi yonent bi, te nu ngi ko xamle woon ci ay mbind yi weesu, waaye ba tey dëgg-dëgg waxu nu woon ci jëfandikoom bu yonent bii ci boppam. Moom anamali boobu mooy ne ay bind ak ay misaal yu tegtal toftalug ay waymark ci jaar-jaaru nettali yonent bi, dañuy dencoo benn bopp ci jeexital jaar-jaar bi ñuy tegtal. Nu won nañu ne ñeenti maas yi ci Adventisme Laodise buy tegtal ci ñeenti yàqute yi ci Esekiyel saar 8, dañoo màndargaaloon ay waymark yu xóot; waaye kenn ku nekk ci ñoom, ci ni mu doon nattu, dafay dellusi ci nettali tëj gi ñuy rëdd ci junni ak ñent fukk ak ñeent. Anamali boobu feeñ na itam ci juróom-ñaari trompet yi, ndaxte doonte ñuy tegtal ay àtte yu mat ci kaw Roomu pagan, Roomu papal ak Roomu moderne, ñoom ñépp dañuy dencooat benn bopp bi àtteg jëfandikoo gi ci kaw Roomu moderne di tàmbalee ci yoonu dimaas bu Dibeer bi bëgg a ñëw.

Juróom ñaari trompet yi am nañu bés yu leen matale woon ci jamono ju weesu, waaye itam Sœur White di samp juróom ñaari malaaka yi ak juróom ñaari trompet yi ci Apokalips saar 8, ci jaar-jaaru yoonu Dimaas bi di ñëw léegi.

“Ba mu ubbee juróom-ñeenteel bi, gis naa ci suuf altar bi bakkan yu ñu rey ndax Kàddug Yàlla, ak ndax seede si ñu yoroon; ñu woo ak baat bu kawe ne: Fuuf ak kañanj, Boroom bi, Yaa Sell te dëgg, ndaxte yow dangoo yàgg baña àtte ak fey sunu deret ci kaw ñi dëkk ci suuf si? Te

ñu jox kenn ku nekk ci ñoom mbubb mu weex [Ñu wax ne ñu set te sell lañu]; te ñu wax leen ne nañu noppaluati ab diir bu gàtt, ba keroom seeni bokk jaamu ak seeni bokk yi ñu wara rey ni ñoom itam mat' [Peeñu 6:9–11]. Fii am na ay xew-xew yu ñu won Yowaana, yu doonul lu amoon ci dëgg, waaye lu wara ame ci jamono ji ñëw.”

« Peeñu 8:1–4 ñi wax ne. » Manuscript Releases, wolum 20, 197.

Ci wax jii weesu, Sëster White dafa jëfandikoo waxtaan ak matug mbindum juróomeel bi ci jamono ji juróom-ñaari malaaka yi di waxee seen liit ci saar ñetteel bi, waaye itam dafa teg benn melokaan boobu ci jaar-jaari ñaari baat yi nekk ci Peeñu Saar Fukki Ak Juróom-Ñett.

“Biir baat bu juróomeeñuñu ko, Yowaana mi jot ndigal gi gis ci peeñ mi, ci suufu altar bi, mbooloo mi ñu rey ngir Kàddug Yàlla ak seedeelu Yeesu Kirist. Gannaaw loolu, ñëw nañu jëfandikook yi ñu nettali ci Peeñu Yowaana ca fanweeri benn fukk ak juróom ñaareel xaaj, ba ñiy dëgg te takku ñu woote leen ñu génñ Babilon. [Peeñu Yowaana 18:1–5, ñu cëdd.]” Manuscript Releases, volume 20, 14.

Juróom ñaari buxar yi di wone àtteb Yàlla ci jaar-jaaru Room gu bokkoon ci xam-xam yu dul Yàlla, Room bu baadoolo, ak Room gu jamono jii; waaye itam dañu leen di wone ci jaar-jaaru 11 Sàttumbar 2001, ak ñaareelu baat bi ci mbirum yoonu Dibéer bu bëgg a ñëw lu gaaw. Gannaaw ba mu waxee ci juróom-benn ak juróom-ñaareel aaya yi nekk ci Pexe gu juróom-ñaareelu téereb Peeñ gi, Uriah Smith tàmbali na wone matug jaar-jaaru ñetti buxar yi njëkk ci taarix.

“Fii wax jëm ci juróom-ñaari buxum yii, fii lañu ko delloo, te mu dalte ci desug saar wi ak yépp ci saar 9. Juróom-ñaari malaaka yi waajal nañu seen bët buxum. Seen woote dugg na fi ni mottali gu wax ci yoon wàllu kàddug yonent Yàlla ci Daniel 2 ak 7, di tambalee ak tasaaru réewum Room bu yàgg ba noppi, ba muy feeñ ci fukki xaajam yi, te ci ñetti buxum yu jëkk yi, am nañu ci melokaanam.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 477.

Smith wax jàng ne ñenti bu njëkk yi ci trompët yi dañoo doon àttey Yàlla yu ñëw ci Room bu bokk ci ña dul jaamu Yàlla. Mu tudd saar bii juróom-ñaareel, buy wone melokaan yu yëgleb yi ci trompët bi jëkk, te gannaaw loolu mu wax li ko matal ci jaar-jaar bu taarix.

“Mbóot ak mbugal bu njëkk bi tar te diis, bi daanu ci Room gu Sowwu ji ci yoonam wu wàcc, mooyoon xare bi ak waa Got yi ci suufu Alaric, moom mi ubbi yoon wi ngir yokkut yu gannaaw yi. Deege Theodosius, buur bu Room, am na ci weeru Samwiye, atum 395, te bala noflaay bi jeex, waa Got yi ci suufu Alaric nekkoon nañu ci ay ngànnay di jàmbat ak nguur gi.

“Njëkkër ga ñëw ga njëkk ga Alarik, yàqna Trasi, Maseduwan, Atik, ak Pelopones, waaye jotul dëkkub Room. Waaye ci ñaareelu ñëwam bi, kilifag Goot ya dafa jàll dëkk yu tudd Alp ak Apennin yi, te feeñu fa kanam tata yi dëkk bu ‘ba fàww’ bi, bi mu nekk lu yàggul mu daldi daanu ci merum xeet yu ñàkk xel yi.

“Li jollig bëj-ganaar bu njëkk bi am na fa muy tegu ci jeexital xarnu bu ñeent ba, te mu dellu ci ñëwte yu yàqukat yii ci nguurug Room bi ci suufu Góot yi.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 478.

Smith tekki Alaric ne mooy misaalu attey Yàlla ci kaw Roomu bokk xam-xam yu dul Yàlla, ni ko buum bi jëkk di wone. Bule yi nekk yépp am nañu kenn ku ci bind yoonu tariix bi ngir mu tegu buum boobu; Alaric mooy ki wone ñëwug buum bi jëkk, tambalee ci mujjuñeelu ñetteelu xarnu bi. Miller mënuloon a gis ne buum boobu dafa dikkaloon Room ndax sàmmu Dibér, ndaxte Miller bokkoon ci ñiy sàmmu Dibér. Smith itam rawatina xam dëgg boobu, waaye Smith xamoon na ne yoonu Dibér bu jëkk buñu dëggal ci doole, Constantine moo ko sampoon ci atum 321. Yoonu misaal bu yonent bi jëm ci sàmmu Dibér du soppe mukk, ndaxte Yàlla soppiwul mukk, te yoon woowu mooy ne: “bëgg-bëgg réew bi jëm ci bàyyi Yàlla, réerug réew bi moo koy topp.” Alaric mooy misaalu tàmbaleeg réerug réew bi, mi tambalee ci jamono ji Constantine joxee yoonu Dibér bu jëkk bi.

Smith mujj na ci kër gi, di waxat sarxal bi juróom-ñaareel bi, te mujj ci wéyal ay waxam ne:

«Njiitu Réewum Rooma, gannaaw Konstantin, ñu séddoo ko ci ñetti xaaj; te moo tax wax ju bari ji ne, “ab ñetteelu céru nit ñi,” ak yeneen, di jëfandikoo ngir jubbanti ci ñetteelu céru nguur ga ga nekkoon ci suufu yaru mbugal. Séddoo boobu Réewum Rooma am na ca deenju Konstantin, bi ñu ko séddale woon diggante doomam ñett yi, Konstansiyus, Konstantin Ñaareel, ak Konstans. Konstansiyus moom moo yor Penku, te saxal dëkkam ca Konstantinobal, di përu réew mi. Konstantin Ñaareel moo yor Britaani, Gaal, ak Espaañ. Konstans moo yor Ilirikum, Afrig, ak Itaali. (Xoolal Sabine’s Ecclesiastical History, xët 155.) Ci mbir mii buy xewlu taarix bu xam-xamkat yi xam porok, Elliott, ni ko Albert Barnes jëkale, ci ay karmatam ci Rev.12:4, nee na: “Ñaari yoon, walla gëna néew, bala Réewum Rooma di séddoo bu sax ci ñaari xaaj, Penku ak Sowu-jant, amoon na fa séddoo bu ñetti xaaj ci réew mi. Ki jëkk am na ci A.D. 311, ba ñu ko séddale diggante Konstantin, Licinius, ak Maximin; ka ca des, A.D. 337, ca deenju Konstantin, Konstans ak Konstansiyus.”» Uriah Smith, Daniel and Revelation, 480.

Mbiri am solo ci Room bu xajjar ci ñetti xaaj, ak it ñaari xaaj yi ay istoriyeen yi Smith tudd di ci wax, mooy ay dencukaay yu Room yooyu di fésal booloo bu ñetti wàll yu Room bu Jamono jii, mi tabax ab kër gu xàjjaloo ñaari xaaj, te muy tey ci boolooy kërce ak réew. Bi Smith jàllalee ba ci topp, mu daldí jàngale nit ku mag ku ci mbirum taar bu ñaareel bi ñu boole ak ñaareelu buux bi.

“Jaar-jaariñ bi melokaan ci buuxu ñaareelu trompet bi, leer na ne day jëm ci songu ak nootug Afrig, te gannaaw ga nootug Itali, ci loxoy Genseric bu tiit lu metti. Nootam yi, lu ëpp ci ñoom, ci géej lañu nekkoon; te ndamam yi nekkoon “mel ni tundu bu mag buy lakk ak safara, ñu sànni ko ci géej gi.” Ban nataal moo ko gën a leeral, mbaa sax ni mel ni moom, ngir wone jëggi-jëggante gaal yu xare ak yàqute gu yaatu gu xare ci tefes yu géej? Bu ñuy firndeel trompet bii, war nanu seet ay dhacce yu am jëfandikoo bu gaaw ci àddina njënd mi. Mbiri mu mel ni ñu jëfandikoo fii, ci saa si day yóbbu xel ci yengu-yengu ak xëccoo. Dara du matal waxi wax ji ludul xare gu metti gu géej. Su dee ne buuxu ñeenti trompet yi jëfandikoo nañu ngir ñeenti dhacce yu am solo yu taxawaloon mbëj gu Réewum Room, te trompet bu jëkk bi day jëm ci yàqute yi Goot yi defee ci loxoy Alaric, kon ci bii ci kaw ndigal la nuy seet jëf ju topp ci songu, ji yëngaloon kàttanu Room te indi ko ci yoon wu jëm ci daanu. Songu bu mag bi toppoon, mooy bu “Genseric bu tiit lu metti,” mi doon jiite Vandal yi. Yoonu dundam jëfandikoo na diggante at yu A.D. 428–468. Njiitu Vandal bu mag bii, Afrig la woon

běj-gànnàaram....”

«Ci wàllu yu am soloon bi bindoon ci màbbub Room, Aji Gibbon jëfandikoo wax ju am solo jii: “Genseric, tur wu, ci yàqug nguurug Room, yey na amal benn daraja ak turi Alaric ak Attila.”» Uriah Smith, Daniel and Revelation, 481, 484.

Bi Smith, bi muy wax ci nettalikat Gibbon, mi feeñ ne mooyoon jëfandikookat màndarga yu jaar-jaar ci ñetti buum yi njëkk, xamale na ne Genseric mooyoon ñaareelu buum bi, te mu teg ca ne Genseric “yeyoona yamoo daraja ak Alaric ak Attila.” Alaric mooy buum bi njëkk, Genseric mooy ñaareelu bi, te Attila Bu Hun mooyoon ñetteelu buum bi, mi ñu wax ci kàddu fukk bi. Smith xamale na ne ñaareelu buum bi, bi Genseric di màndargaal, dafa tegtal woon jaar-jaaru “428-468.” Gannaaw loolu Smith nettali kàddu fukk bi, mi tudd ñetteelu buum bi, te mu wéyal nettali bi:

“Ci bir ak njàngat ak jëfandikookat bu téere bii, ñu ngi agsi ci ñetteel mbir mu am solo moo jur tasug nguurug Room. Te bu ñuy seet matal gu jaar ci jaar-jàngoro wi ngir buubee ñetteel trompet bii, dinañu am njariñ ci Ay Njàngale yi Dr. Albert Barnes ngir yenn nekk. Ci leeral Mbind mi, dafa wara, ni komentater boobu waxe, ‘Ne war na am kenn bu jiitewul ay boroom xare walla jàmbaar bu ñu man a mengale ak ab meteoore buy lakk; ku yoonam di neex lool te xonq; ku feeñ bu gaaw MEL NI bët-set buy lakk, te mu dellu réer ni bët-set bu leeram dee ci ndox yi.’— Notes on Revelation 8.”

«Li nu jëkk a dëggal ne lii biñuy wax ci lii trompet bii, dafay jublu ci xare yu rey yu yàqu ak dugub yu metti yu Attila songoon ci kàttanu Room, yi mu doxale woon ci njàlbéenu mboolloom askanam yu Huns....»

“Te turu biddiw bi mooy Wormwood [te di tekki ay netij yu metti].’ Kàddu yii—yi gëna jege ak aaya bi jiitu, ni sax bind mi nekk ci sunu yeneen versión di wone—di nu dellu ab diir bu gätt ci jikko Attila, ci musiba mi mu doon kiy sos walla juntuukaay, ak ci tiit bi turam di jural.

“«Mbind mi ak far mbañ,» ay baat yo gën a xamle njàqare yi mu indi.” Moo doon wax ci boppam ne, “Maa ngi di Yarub Yàlla bi.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 484, 487.

Jaar-jaayte bu ñetteel bi, bi ñu tektal ci Attila waa Hun yi, dafa tàmbalee ci atum 441 ba ci deeëm ci atum 453. Gannaaw loolu Smith nekkati ay waxi aaya fukki ak ñaar, bi di wone trumpet ñeenteel bi te mel ni muy wax ci buur bu barbar bi, Odoacer, faale fu ñetti fànn yi ci misaalu Room gu sowwu gi ñu tektal ci jant bi, weer wi, ak biddiw yi. Mu jàpp ne ñetti misaal yooyu ay misaal lañu ci “jant, weer ak biddiw yi—ndaxte lu wóor la ne fii ñoo leen jëfandikoo ni ay misaal—te leer na ne dañuy melal ay leerukaay yu mag yu nguurug Room—ay empeereem, ay senaaterëm, ak ay konsilëm. Bishop Newton wax na ne empeere bu mujj ba ci Room gu sowwu gi mooy Romulus, kañ lañu doon ree ci wax ci moom ne Augustulus, walla ‘Augustus bu ndaw bi.’ Room gu sowwu gi daanu na A.D. 476. Waaye sax, doonte jantub Room demee na leeram, ay leerukaayam yu suufe yi daan nañu feeñ ndànk-ndànk bi senaa ak konsil yi di wéy. Waaye gannaaw yàqu-yàqu yu bari ci mbirum réew ak coppite yu xalisu nguur, mujj nañu ci A.D. 566, mbind mi yépp ci nguur gu yàgg ga daanu, te Room ci boppam dafa wacce ba bàyyi nekkoon boroom-buuru àddina, daldi doon ab dukee bu wéet buy fay galag Exarchu Ravenna.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 487.

Fi nu gis beneen seede ci xàjjaat gu ñetti wàllu Room, buy misaal ñetti wàllu booloo gu Room gu jamono jii. Ci Room gu penku ak buur Konstantin, xàjjaat gu ñetti wàllu gi dañu ko tektalee ci ñetti doomam; waaye ci Room gu sowu jant bi, moom dafa nekkoon seen melow nguur gu ñetti wàllu. Gannaaw loolu, Smith wone ne jant bi, weer wi ak biddéew yi dañuy tekki njëg wu dëgg wuut wi ci Room gu sowu jant bi ñu ko wàccee. Mu jeexal nettaliam ak ubbi bii di taalif ñetti trompet yu mujj yi.

“Doonte yi bari woon ci nguur gi ndax jëf yu njëkk yi ay barbar yooyu indiloon ko, teewulwoon ay mbir yu diis, waaye su ñu méngoo ak doonte yi waroon a topp, dañuy yomb lool. Ñu nekkoon rekk ni ay toq yu njëkk yu taw bu ndaw, bala wal bu metti bi mujj a wàcc ci àdduna Room. Ñetti tromp yi des ñoom, ni ay werante yu ñaaw la niir gu tiis dajalee leen, ni ko aaya yi topp tey wone.”

“AAYAAT 13. Noonu, te dëgg malaaka bu di naaw ci biir asamaan, miy wax ak baat bu kawe ne: Musiba, musiba, musiba, ci kaw waa dëkk suuf, ndax yeneen baat ya ca trompetu ñetti malaaka yi, yi desoon ngir liit.”

“Bii malaaka du bokkal ci sër yi ñaari-fukk ak ñaar yi di ànd ak juróom-ñaari liit yi, waaye mu nekk rekk kenn kuy yégle ne ñetti liit yi des di liiti musiba lañu, ndaxte lu gëna metti te tiis di am ci suuf su seen riifée. Kon liit bi ci topp, walla juróomeel bi, mooy musiba bu njëkk; juróom-benni liit bi, ñaareel musiba bi; te juróom-ñaareel bi, miy mujj ci taxawaayu juróom-ñaari liit yii, mooy ñetteel musiba bi.” Uriah Smith, Daniel and Revelation, 493.

Dina wéyal artik bi, dina nu gën a wéy ak ñetti musiba yi ci trompet yi.

“Musiba yi Room bu mag buuru, ci sa su ñuy daan, waxees na ko ba ci mujj gi, ba keraam Room amuloon buur, wala konsiil, wala senaa. ‘Ci suufu Exark yi dëkk Ravenna, suufeel nañu Room ba mu daldi nekk ci ñaareelu daraja.’ Ñetteelu bëccëg bi lañu dóor, ak ñetteelu weer wi, ak ñetteelu biddiiw yi. Xetu Seesaar yi jeexul ak buur yu bëj-saalum bi. Room, bala mu daanu, dafa moom woon rekk ab cër ci kàttanu nguur gu mag ga. Konstantinopel moo bokkoon ak moom nguurug àddina si. Te duwoon Góot yi mbaa Wàndaal yi ñoo sangoon ci dëkk boobu, te sax moom mi nekkoon ab dëkk bu nguur; ndax buuram bi, gannaaw jëkk-transferu toogu nguur gi Konstantin def, yoon yu bare dafa doon teg buurub Room ni ay tanneefam ak ay saytu-katam. Te àtteb Konstantinopel dañu ko reservaal ba jamono yu beneen, te yeneen trompet yu ko yégle. Ci bëccëg bi, weer wi, ak biddiiw yi, ba tey ñetteelu cër rekk lañu dóoroon.”

«Ay baat yu mujjeel bu Ñetteel bi dañuy tekki ne Nguuru sowwu gi dina dellu ci kanam: “Bëccëg bi leerul woon ci ñetteelu cëram, te guddi gi itam noonu.” Ci wàllu sañ-sañu réew mi, Room nekk na woon suufu Ravenna, te Itali nekk na woon diiwaanu Nguuru Penku bi ñu not. Waaye, ndaxte loolu gën a jëm ci yeneen waxi kàddu-yàlla yu waxeesoon, aar jaamu nataal yi moo jëkk a indi jëfandikoo bu metti diggante kàttanu ruu ak kàttanu àddina bu baab bi ak bu buur bi; te, bi mu joxee baab bi bépp sañ-sañ ci kaw mboolooy ngëm yi, Justinian yokk na loxoom ngir yégle kàngamu baab bi, mi gannaaw gi daldi jël kàttanu sos buur-yi. Ci atum Sunu Boroom 800, baab bi maye na Charlemagne turu Buur bu Room yi.»—Keith. Tur woowu itam jëlees na kooat bi ci buurub Farās, jox ko buurub Almāñ. Te Buur Francis Ñaareel bi sax,

xalaat boobu rekk daldi ko bàyyi ba fàww te ba fàww, 6 Ut, 1806.» A. T. Jones, The Great Nations of Today, 54.